

KUI MESILANE NÕELAB – KODUNE ESMAABI!

Mesilane

Mesilased tolmeldavad üle 80 protsendi õistaimedest. Mesilasel on olemas astlaaparaat, mille kasutamine inimese vastu lõpeb mesilase jaoks surmaga. Astla nõelamisharjaste otsas asuvad kidad ei võimalda astelt inimese või mõne muu püsisoojase nahast välja tõmmata. Seega järgneb kogu astlaaparaadi murdumine, mille tagajärjel saab mesilane surma. Kuid kui ta nõelab mõnda teist mesilast või herilast, saab ta oma astla kerge vaevata kätte.

Tavaliselt tekib nõelamiskohal paikne reaktsioon: turse, punetus, sügelemine, valu. Paikne ehk lokaalne reaktsioon on normaalne ja spetsiaalset ravi ei vaja. Sümptomid püsivad 4-6 tundi, maksimaalselt paar päeva.

Esmaabi mesilase nõelamise korral

1. Eemaldage mesilase nõel ettevaatlikult mürgikotti pigistamata. Nõela eemaldamine võib vähendada valu.
2. Vältige kraapimist ja hõõrumist, sest nahka vigastades võivad haava sattuda bakterid ning on infektsiooni tekkimise oht.
3. Puhastage nõelamiskoht, loputage nõelamiskohta jaheda veega.
4. Asetage nõelamise kohale turse vältimiseks külm mähis, jääkuubikud või jääkott.
5. Võite kasutada jahutavaid hooldegeele ja putukahammustusevastaseid apteegis müügil olevaid geele, mis samuti turset vähendavad.
6. Tugevama reaktsiooni korral manustage antihistamiinset ravimit, mis vähendab allergilist reaktsiooni, alandab turset ja sügelust.
7. Valu korral võite tarvitada suukaudset valuvaigistit (näiteks paratsetamooli).
8. Varasema tugeva allergilise reaktsiooni esinemise korral hoidke käepärast arsti poolt ordineeritud ravimid ja tarvitage neid kiiresti vastavalt eelnevalt saadud juhistele.

Kui lööbe ja sügelemisega ei teki vahetult (umbes poole tunni jooksul) hingamise- ja neelamise häireid, siis on tõenäoline, et seda ei teki ka hiljem. Mida kiiremini tekivad sümptomid, seda raskem on tavaliselt allergiline reaktsioon. Harvadel juhtudel võib tekkida anafülaktiline šokk, mis on eluohtlik – kutsuge koheselt kiirabi, helistades numbrile **112** ja andke edasi kogu teadaolev info. Järgige saadud juhiseid kuni kiirabi saabumiseni.

Kutsuge kiirabi või pöörduge kiiresti tervishoiuasutusse kui:

- ❖ turse laieneb kiiresti;
- ❖ tekib hingamisraskus, neelamishäire, kurk on „paks“;
- ❖ turse tekib kaela, suu või keele ümber, tursuvad huuled ja silmalaud;
- ❖ tekib iiveldus, oksendamine, tugev pea- või kõhuvalu;
- ❖ tekib minestamine, pulss kiireneb, esinevad südame rütmihäired;
- ❖ tekib vappekülm, teadvuse hägunemine, segasus, uimasus, unisus, krambid;
- ❖ torkeid on mitu ja need on pea- või kaela piirkonnas, kuna suured veresooned kannavad mürgi kiiresti organismis laiali;
- ❖ varasemalt on esinenud allergiline reaktsioon putuka nõelamisele ja käepärast ei ole arsti poolt määratud esmaabiks vajalikke ravimeid.

Nõelamise vältimiseks:

- ❖ ärge vehkige kätega, kui mesilane on lähedal;
- ❖ õues süües ja juues jälgige, mida Te suhu panete;
- ❖ õues seisma jääv joogiklaas katke kaanega või kattega;
- ❖ looduses viibides vältige parfüüme ja lõhnavat kosmeetikat;
- ❖ maja akendel kasutage putukavõrku.

Kasutatud materjalid

http://www.eestiarst.ee/static/files/090/mesilase- ja_herilaseallergia.pdf

<http://www.nlm.nih.gov/medlineplus/ency/article/000033.htm>

<http://www.algusra.ee/kahjurid/herilased-ja-mesilased>

Mustajoki, M; Maanselkä, S; Alila, A; Hyvärinen, S; Huttunene, R; Rasimus, M. (2009).

Õe käsiraamat. Medicina, Tallinn.

Toimetanud Elonen,E; Hallas,K; Mäkijärvi,M; Vuoristo,M. (2010). Vältimatu abi käsiraamat. Medicina, Tallinn.

Koostatud: Sisehaiguste kliinik, ülemõde Kaie Raedov, juuni 2015

Ajakaohastatud: Kaie Kütt, Sisehaiguste kliinik, ülemõde 2019